

Svenska kulturlandskap

Inbjudan till en träff om skötsel av utmark och skog

14–15 september 2021
Stensjö by i östra Småland

Varför?

Ett viktigt mål med hela nätverket [Svenska kulturlandskap](#) är att upprätthålla kunskaperna och hålla dem levande för framtiden. Det gör vi genom att fortsätta arbeta med olika skötselåtgärder i landskapet, men också genom utbyte med varandra för ännu mera kunskapsutveckling.

Tema: utmarksbruk och skog

I äldre tiders brukande skilde man inte på odlingslandskap och skogslandskap, som man gör idag. Vad vi idag kallar skogslandskap brukades förr som en integrerad del av gårdens drift. All mark som inte stängslades in som inäga benämndes utmark. Hela detta omland har nyttjats på många sätt, och det har växlat i tid och rum, över historiens gång. Själva kombinationen av betesdrift, gagnvirkesuttag, lövtäkt, svedjor, utängar, tjärdalar, kolbottnar och annat är det som har format utmarkerna.

Stensjö by

Med utmarksbruk avses alltså ett mångbruk. Det betyder också en stor variation i hur skogklädda markerna har varit. Vissa landsändar och landskapsavsnitt har under vissa tider klätts av djupa skogar. Periodvis kan vissa delar ha nyttjats så hårt att de blivit helt avskogade och öppna. Ett känt exempel är Hallands ljunghedar. På de flesta håll har marker befunnit sig i olika tillstånd däremellan, i olika tider. Många gånger har tätare skogspartier omväxlat med öppnare stråk, i myrar och på hedar.

Utmarkerna till Stensjö by

Alla markerna till Stensjö by är än idag en sammanhängande helhet, över 500 hektar stor. Det betyder att utmarkerna finns kvar i samma brukande. Under 1900-talet gjordes skogsavverkningar, men många gamla skogsstråk står kvar, och spåren av det traditionella utmarksbruket är många. Idag pågår en utveckling där bete och annat brukande steg för steg åter tas i drift. Att det har skapats möjligheter att arbeta så här, i ett så stort område, är mycket ovanligt i södra Sverige – ett väldigt speciellt tillfälle, och en läroprocess.

Träffen i september

Vi möts i Stensjö by för att ta del av det här arbetet. Hur långt har man kommit? Vilka frågor och problem är aktuella? Vad är på gång? Som alltid i nätverket blir det samtidigt ett tillfälle att lära av varandra och tillsammans fundera över hur förutsättningar för utmarksbruk kan se ut på olika platser och i olika landsändar. Vi rör oss fritt över många ämnesområden, från agrarhistoria till jord- och skogsbruk, natur- och kulturmiljövård, praktiska metoder, maskiner och redskap, och mycket annat.

Läs mer om utmarksbruk och skog på [Hantverkslaboratoriets webbplats](#).

Biologiskt kulturarv: spår av markanvändning i Stensjö by

En markanvändning som nu åter kommer i gång i utmarkerna

Praktisk info

Anmäl dig

– senast fredag 30 juli

Länk till anmälan [här](#).

Vi ber om överseende med att du behöver ta dig igenom några datasäkerhetsfrågor i anmälan.

Frågor? Vänd dig till nätverkets samordnare Hjalmar Croneborg. E-post: hjalmar.croneborg@gu.se. Telefon: 0706 15 05 75.

Har du frågor om Stensjö by, kontakta Hans Nilsson (se nedan).

När, var, hur?

Träffen börjar tisdag 14 september med lunch kl. 12, och slutar onsdag 15 september kl. 13, efter lunch.

Plats: Stensjö by (se vidare [här](#))

Mer om byggnader, marker och brukande i Stensjö by kan du läsa på [Vitterhetsakademiens webbplats](#).

Resa

Information om hur man tar sig till Stensjö by hittar du på [samma sida som ovan](#), under fliken kontakt och information.

Boende & frukost

Vi kommer att bo på Stensjö by, och vid behov även på vandrarhem i trakten. Du behöver alltså inte boka boende själv. Har du särskilda önskemål kring boende så hör av dig.

Mat

Ingår - ordnas gemensamt för alla deltagare.

När du anmäler dig, meddela om du önskar särskild kost av något slag!

Kostnad

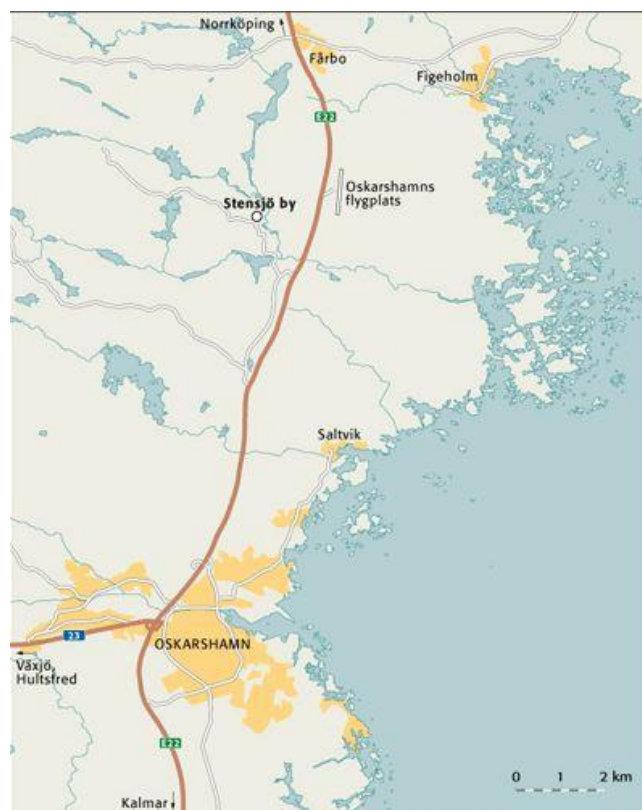
500 kr. Faktura skickas i efterhand. Kostnad för boende ingår inte i anmälningsavgiften utan det tillkommer.

Kontaktpersoner - Stensjö by

Markägaren [Vitterhetsakademien](#) i Stockholm.

Kontaktperson: Hans Nilsson. E-post. hans.nilsson@vitterhetsakademien.se. Tel. 073-650 37 38.

Karta

Länsstyrelsen
Kalmar län

Träffen arrangeras i samverkan med Vitterhetsakademien och länsstyrelsen i Kalmar län.